Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►B **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 691/2011**

2011 m. liepos 6 d.

dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 192, 2011 7 22, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 538/2014	L 158	113	2014 5 27
►M2	2021 m. lapkričio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/125	L 20	40	2022 1 31
►M3	2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/3024	L 3024	1	2024 12 6

pataisytas:

►C1 Klaidų ištaisymas, OL L 77, 2016 3 23, p. 70 (691/2011)

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 691/2011

2011 m. liepos 6 d.

dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų

(Tekstas svarbus EEE)

▼M3

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma bendra Europos aplinkos ekonominių sąskaitų rinkimo, rengimo, perdavimo ir vertinimo sistema, siekiant sukurti aplinkos ekonomines sąskaitas, kaip 2010 m. Europos sąskaitų sistemos (toliau – 2010 m. ESS) palydovines sąskaitas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013 ([1]), nustatant aplinkos ekonominėms sąskaitoms rengti skirtus metodiką, bendruosius standartus, terminų apibrėžtis, klasifikatorius ir apskaitos taisykles.

Šiuo reglamentu taip pat padedama teikti patikimą informaciją apie aplinkos pokyčių pagrindines tendencijas, poveikio rūšis bei juos lemiančius veiksnius ir tokiu būdu padedama stebėti ir vertinti Sąjungos pažangą siekiant jos Sąjungos teisėje nustatytų aplinkos srities tikslų, taip pat įgyvendinant jos tarptautinius įsipareigojimus aplinkos srityje.

▼B

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Taikant šį reglamentą vartojamos tokios terminų apibrėžtys:

1) į orą išmetami teršalai – iš nacionalinio ūkio (gamybos ar vartojimo procesų) į atmosferą (kuri yra aplinkos dalis) patenkantis fizinis dujinių ar kietųjų dalelių medžiagų srautas;

2) su aplinka susijęs mokestis – mokestis, kurio mokesčio bazė yra tam tikro įrodyto specifinio neigiamą poveikį aplinkai turinčio reiškinio fizinis vienetas (ar fizinio vieneto pakaitinis rodiklis), ir kuris ►M3 2010 m. ESS ◄ yra priskiriamas mokesčiams;

3) šalies ūkio medžiagų srautų sąskaitos (ŠŪ-MSS) – nuoseklus duomenų apie medžiagų sąnaudas nacionaliniuose ūkiuose medžiagų atsargų pokyčius ūkyje ir medžiagų sąnaudas kituose ūkyje ar aplinkoje rinkimas;

([1]) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1).

▼M1

4) aplinkos apsaugos išlaidos – ekonominiai ištekliai, kuriuos vienetai rezidentai skiria aplinkos apsaugai. Aplinkos apsaugai priskiriama bet kokia veikla ir veiksmai, kuriais pirmiausia siekiama užkirsti kelią taršai ir bet kokiam kitam aplinkos blogėjimui, juos mažinti ir pašalinti. Ta veikla ir veiksmai apima visas priemones, kurių imamasi siekiant atkurti aplinką po to, kai ji buvo pabloginta. Šis terminas neapima veiklos, kuria, nepaisant naudos aplinkai, pirmiausia tenkinami techniniai poreikiai ar vidiniai įmonės ar kitos institucijos higienos ar saugos ir saugumo reikalavimai;

5) aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektorius – nacionaliniame ūkyje vykdoma gamybos veikla, kuria sukuriami aplinkosauginiai ir aplinkai palankūs produktai (aplinkosauginės ir aplinkai palankios prekės ir paslaugos). Aplinkosauginiai ir aplinkai palankūs produktai – aplinkos apsaugos, kaip nurodyta 4 punkte, ir išteklių valdymo tikslais pagaminti produktai. Išteklių valdymas apima gamtos išteklių atsargų išsaugojimą, priežiūrą ir gerinimą, todėl apima ir apsaugą nuo tų išteklių išeikvojimo;

6) fizinių energijos srautų sąskaitos – nuoseklus duomenų apie fizinius energijos srautus, patenkančius į nacionalinį ūkį, cirkuliuojančius ūkyje ir patenkančius į kitus ūkius arba į aplinką, rengimas;

▼M3

7) miškų sąskaitos – turto sąskaitos, į kurias įtraukiami miško ištekliai, apimantys medžiais apaugusią žemę bei medieną medžiais apaugusioje žemėje, ir miškininkystei bei medienos ruošai skirtos ekonominės veiklos sąskaitos;

8) aplinkosaugos subsidijos ir panašūs pervedimai – einamieji ir kapitalo pervedimai, kaip tai suprantama 2010 m. ESS, skirti remti aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių išsaugojimo veiklą ir susijusius produktus;

9) ekosistemų sąskaitos – sąskaitų rinkinys, skirtas teikti nuosekliai informacijai apie ekosistemų aprėptį bei būklę ir apie tų ekosistemų socialinei ir ekonominei sistemai teikiamų paslaugų srautus.

▼B

3 straipsnis

Moduliai

1. Aplinkos ekonominės sąskaitos, kurios turi būti parengtos pagal 1 straipsnyje nurodytą bendrą sistemą, skirstomos į šiuos modulius:

a) į orą išmetamų teršalų sąskaitų modulis, kaip nustatyta I priede;

b) su aplinka susijusių mokesčių pagal ekonominės veiklos rūšį modulis, kaip nustatyta II priede;

c) šalies ūkio medžiagų srautų sąskaitų modulis, kaip nustatyta III priede;

▼M1

d) aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitų modulis, kaip nustatyta IV priede;

e) aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sąskaitų modulis, kaip nustatyta V priede;

f) fizinių energijos srautų sąskaitų modulis, kaip nustatyta VI priede;

▼M3

g) miškų sąskaitų modulis, kaip nustatyta VII priede;

h) aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitų modulis, kaip nustatyta VIII priede;

i) ekosistemų sąskaitų modulis, kaip nustatyta IX priede.

▼B

2. Kiekviename priede pateikiama ši informacija:

a) sąskaitų rengimo tikslai;

b) sąskaitų aprėptis;

c) rodiklių, pagal kuriuos turi būti renkami ir perduodami duomenys, sąrašas;

d) pirmieji ataskaitiniai metai, sąskaitų rengimo ir duomenų perdavimo dažnumas bei terminai;

e) ataskaitos lentelės;

f) ilgiausia 8 straipsnyje nurodytų pereinamųjų laikotarpių, per kuriuos Komisija gali leisti taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas, trukmė.

▼M3

3. Kai būtina atsižvelgti į aplinkos, ekonomikos ir technikos pokyčius, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 9 straipsnį priimti deleguotuosius aktus siekiant:

a) papildyti šį reglamentą pateikiant metodinius nurodymus;

b) iš dalies pakeisti I–VI priedus, kiek tai susiję su 2 dalies c, d ir e punktuose nurodyta informacija;

c) iš dalies pakeisti VII, VIII ir IX priedus, kiek tai susiję su 2 dalies c, d ir e punktuose nurodyta informacija, jei:

i) 2 dalies c punkte nurodytas rodiklių sąrašas kiekvieno priedo atveju iš dalies keičiamas ne daugiau kaip keturiais rodikliais kas 3 metus ir

ii) 2 dalies d punkte nurodyta informacija iš dalies keičiama tik siekiant nustatyti pirmuosius ataskaitinius metus, dažnumą ir bet kokių papildomų rodiklių perdavimo terminus.

▼M3

Naudodamasi jai pagal šią dalį suteiktais įgaliojimais Komisija užtikrina, kad Komisijos deleguotaisiais aktais valstybėms narėms ar respondentams nebūtų nustatyta reikšminga papildoma našta. Komisija tinkamai pagrindžia savo deleguotuosius aktus.

▼M1

4. Komisijai pagal 9 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi VI priedo 3 skirsnyje nurodyti energetikos produktai, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1099/2008 ([1]) prieduose nustatytais sąrašais.

Tokiais deleguotaisiais aktais valstybėms narėms ar respondentams neturi būti užkraunama didelė papildoma našta. Parengdama ir vėliau atnaujindama pirmoje pastraipoje nurodytus sąrašus, Komisija tinkamai pagrindžia savo veiksmus, atitinkamais atvejais pasinaudodama sąnaudų efektyvumo tyrimų, kurie apimtų respondentams tenkančios naštos ir gamybos sąnaudų įvertinimą, srities ekspertų pagalba.

5. Siekiant palengvinti vienodą V priedo nuostatų taikymą, Komisija ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas orientacinis aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių bei paslaugų ir ekonominės veiklos, kuriai turėtų būti taikomas V priedas, rinkinys, grindžiamas šiomis kategorijomis: specifinės aplinkosauginės ir aplinkai palankios paslaugos, tik su aplinka susijusiems tikslams skirti produktai (susiję produktai), pritaikytosios prekės ir aplinkos technologijos. Prireikus Komisija šį rinkinį atnaujina.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

4 straipsnis

▼M3

Bandomieji tyrimai bei galimybių studijos

1. Komisija parengia programą, pagal kurią valstybės narės savanoriškai galės atlikti bandomuosius tyrimus bei galimybių studijas ataskaitų teikimo ir duomenų kokybei gerinti, ilgalaikei sekai nustatyti ir metodikai parengti. Į programą įtraukiami bandomieji tyrimai, skirti naujiems aplinkos ekonominių sąskaitų moduliams patikrinti. Komisija, rengdama programą, skiria ypatingą dėmesį moduliams, pagal kuriuos būtų gaunami duomenys apie subsidijas energijai, įskaitant subsidijas iškastiniam kurui, ir užtikrina, kad valstybėms narėms ir respondentams nebūtų užkraunama papildomos administracinės ar finansinės naštos.

▼B

2. Komisija vertina ir skelbia bandomųjų tyrimų rezultatus, atsižvelgdama į galimybės naudotis duomenimis naudą, palyginti su jų rinkimo sąnaudomis ir administracine atsakymo našta. Į tuos rezultatus atsižvelgiama rengiant pasiūlymus dėl naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulių taikymo, kuriuos Komisija gali įtraukti į 10 straipsnyje nurodytą ataskaitą.

([1]) 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos (OL L 304, 2008 11 14, p. 1).

▼M3

3. Be bandomųjų tyrimų bei galimybių studijų programos, Komisija (Eurostatas) ne vėliau kaip 2026 m. birželio 27 d., bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, įvertina metodines galimybes ir piniginės vertės nustatymo įgyvendinamumą, galimas ataskaitines vertes, kai tų verčių nėra, ir galimus alternatyvius ekosisteminių paslaugų sąskaitoms skirtus vertinimo būdus, atsižvelgiant į tarptautinius Aplinkos ekonominių sąskaitų sistemos ekosistemų sąskaitų (toliau – SEEA EA) standartus. Remdamasi to vertinimo ir tų tyrimų bei studijų rezultatais, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai gali pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto iš dalies keisti šį reglamentą siekiant į jį įtraukti pinigines ekosistemų sąskaitas.

▼B

5 straipsnis

Duomenų rinkimas

1. Laikydamasi šio reglamento priedų valstybės narės renka 3 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytiems rodikliams stebėti reikalingus duomenis.

2. Valstybės narės reikalingus duomenis renka taikydamos administracinio supaprastinimo principą ir naudodamosi toliau nurodytais įvairiais šaltiniais:

a) tyrimais;

b) statistinio apskaičiavimo procedūromis tais atvejais, kai nebuvo stebimi kai kurie visų vienetų rodikliai;

c) administraciniais šaltiniais;

▼M3

d) visais kitais aktualiais šaltiniais, metodais ar novatoriškais būdais tiek, kiek juos taikant galima rengti palyginamas aplinkos ekonomines sąskaitas, atitinkančias taikomus konkrečius kokybės reikalavimus.

Valstybės narės, nusprendusios naudoti d punkte nurodytus šaltinius, metodus ar novatoriškus būdus, praneša apie tai Komisijai (Eurostatui) kuo greičiau iki metų, einančių prieš metodo įgyvendinimą, pabaigos, ir pateikia išsamią informaciją apie gaunamų duomenų kokybę.

▼B

3. Valstybės narės informuoja Komisiją ir pateikia išsamią informaciją apie naudotus metodus ir šaltinius.

6 straipsnis

Duomenų perdavimas Komisijai (Eurostatui)

1. Valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) prieduose nurodytus duomenis, taip pat konfidencialius duomenis, laikydamosi tuose prieduose nurodytų terminų.

▼B

2. Duomenys perduodami atitinkamu techniniu formatu, kuris nustatomas Komisijos priimamuose įgyvendinimo aktuose. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7 straipsnis

Kokybės vertinimas

1. Taikant šį reglamentą perduotiniems duomenims taikomi Reglamento (EB) Nr. 223/2009 12 straipsnio 1 dalyje nurodyti kokybės kriterijai.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) perduotų duomenų kokybės ataskaitą.

3. Duomenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikydama 1 dalyje minėtus kokybės kriterijus Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais apibrėžia kokybės ataskaitų teikimo sąlygas, struktūrą ir periodiškumą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Komisija (Eurostatas) įvertina perduotų duomenų kokybę ir per vieną mėnesį nuo duomenų gavimo dienos gali pareikalauti, kad atitinkama valstybė narė pateiktų atitinkamai papildomos su duomenimis susijusios informacijos arba patikslintą duomenų rinkinį.

▼M3

8 straipsnis

Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais valstybėms narėms leidžiama taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas, jei jų nacionalines statistikos sistemas reikia iš esmės pritaikyti. Nuo priedų nukrypti leidžiančias nuostatas gali būti leidžiama taikyti juose nurodytu pereinamuoju laikotarpiu. Taip pat gali būti leidžiama taikyti nuo įgyvendinimo priemonių ir deleguotųjų aktų, priimtų pagal šį reglamentą, nukrypti leidžiančias nuostatas. Tas nukrypti leidžiančias nuostatas gali būti leidžiama taikyti ne ilgiau kaip 2 metus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Šios dalies pirma pastraipa netaikoma pokyčiams, atsirandantiems dėl klasifikatorių ir nomenklatūrų pakeitimų, arba nacionalinių ir regioninių sąskaitų apskaitos sistemų pokyčiams pagal Reglamentą (ES) Nr. 549/2013.

2. Siekdama gauti leidimą pagal 1 dalį taikyti nuo VII, VIII ir IX priedų nukrypti leidžiančią nuostatą, atitinkama valstybė narė ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 27 d. pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą prašymą. Kad pagal 1 dalį būtų leista nukrypti nuo įgyvendinimo priemonių arba deleguotųjų aktų, priimtų pagal šį reglamentą ir įsigaliojusių po 2024 m. gruodžio 26 d., atitinkama valstybė narė per tris mėnesius nuo atitinkamos priemonės ar akto įsigaliojimo dienos pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą prašymą.

▼M3

8a straipsnis

Finansavimas

1. Šiam reglamentui įgyvendinti Sąjunga pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/690 ([1]) nustatytą Bendrosios rinkos programą teikia finansinę paramą nacionaliniams statistikos institutams ir kitoms nacionalinėms institucijoms, nurodytoms Reglamento (EB) Nr. 223/2009 5 straipsnio 2 dalyje:

a) statistikos metodikai kurti pagal šį reglamentą, įskaitant valstybių narių dalyvavimą atliekant 4 straipsnyje nurodytus reprezentatyvius bandomuosius tyrimus bei galimybių studijas;

b) sąskaitų statistinei kokybei gerinti, visų pirma, siekiant plėtoti arba tobulinti procesus, įskaitant skaitmeninius sprendimus, kuriais siekiama rengti kokybiškesnę statistiką;

c) sąskaitų pateikimui laiku pagerinti ir administracinei bei ataskaitų teikimo naštai sumažinti.

2. Sąjungos finansinio įnašo pagal šį straipsnį suma nustatoma laikantis Bendrosios rinkos programos taisyklių vykdant metinę biudžeto procedūrą, atsižvelgiant į turimas lėšas. Biudžeto valdymo institucija nustato kasmet skiriamų asignavimų dydį.

3. Šiam reglamentui įgyvendinti skirtas finansinis įnašas taip pat gali būti skiriamas nacionaliniams statistikos institutams ir kitoms nacionalinėms institucijoms, nurodytoms Reglamento (EB) Nr. 223/2009 5 straipsnio 2 dalyje, iš kitų taikytinų Sąjungos finansinių programų pagal tokių programų taisykles.

9 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 3 straipsnio 3 bei 4 dalyse ir 10 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2011 m. rugpjūčio 11 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 3 bei 4 dalyse ir 10 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

([1]) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/690, kuriuo nustatoma vidaus rinkos, įmonių, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, konkurencingumo, augalų, gyvūnų, maisto bei pašarų srities ir Europos statistikos programa (Bendrosios rinkos programa) ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014 bei (ES) Nr. 652/2014 (OL L 153, 2021 5 3, p. 1).

▼M3

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 3 straipsnio 3 ar 4 dalį arba 10 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

9a straipsnis

Aplinkos ekonominių sąskaitų statistinių duomenų portalas (rodiklių suvestinė)

1. Komisija (Eurostatas) sukuria Aplinkos ekonominių sąskaitų statistinių duomenų portalą (toliau – rodiklių suvestinė), kuriame naudotojui patogiu ir interaktyviu būdu apibendrinami pagrindiniai aplinkos ekonominių sąskaitų rodikliai.

Duomenų portale pateikiami duomenys, kuriuos valstybės narės pateikė kiekviename šiame reglamente nurodytame modulyje, ir duomenys apie 10 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nurodytas investicijas į klimato kaitos švelninimą.

2. Duomenų portalas turi pradėti veikti ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. ir Komisija (Eurostatas) turi jį atnaujinti kartą per metus. Duomenų portalas viešai prieinamas Eurostato svetainėje.

▼B

10 straipsnis

Ataskaita ir peržiūra

Ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. ir po to kas trejus metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą. Toje ataskaitoje visų pirma įvertinama perduotų duomenų kokybė duomenų rinkimo metodai, valstybėms narėms ir duomenis teikiantiems padaliniams tenkanti administracinė našta, taip pat tų statistinių duomenų įgyvendinamumas ir efektyvumas.

Prireikus ir atsižvelgiant į 4 straipsnio 2 dalyje paminėtus rezultatus, kartu su ataskaita pateikiami pasiūlymai:

▼M3

— diegti naujus aplinkos ekonominių sąskaitų modulius, pavyzdžiui, vandens sąskaitų (kiekybinių ir kokybinių), išteklių valdymo išlaidų sąskaitų, potencialiai aplinkai kenksmingų subsidijų ar paramos priemonių sąskaitų ir atliekų sąskaitų,

▼B

— dėl tolesnio duomenų kokybės ir jų rinkimo metodų gerinimo, tuo pačiu gerinant duomenų aprėptį bei palyginamumą ir mažinant administracinę naštą įmonėms ir administracijai.

▼M3

Ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. ir po to bent kas 2 metus Komisija (Eurostatas) paskelbia skaitmeninį leidinį, kuriame pateikiami klimato kaitos švelninimo, įskaitant investicijas, duomenys ir statistika, surinkti remiantis atitinkamais duomenimis, gautais iš aplinkos ekonominių sąskaitų modulių ir, jeigu tinkama, iš kitų duomenų šaltinių.

Komisija pagal 9 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais atitinkamai iš dalies keičiamas V priedo 3 skirsnis, kad į jį būtų įtraukti rodikliai, susiję su kitomis investicijomis į klimato kaitos švelninimą. Į šio straipsnio trečioje pastraipoje nurodytą skaitmeninį leidinį įtrauktuose duomenyse pateikiami pagal valstybes nares suskirstyti duomenys, be kita ko, apie investicijas, ir jie apima visus ekonomikos sektorius bei veiklą.

Ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 27 d. Komisija įvertina turimų duomenų apie subsidijas energijai, įskaitant subsidijas iškastiniam kurui, apie prisitaikymą prie klimato kaitos ir vandenį kokybę ir, kai tikslinga, Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų nustatomi nauji aplinkos ekonominių sąskaitų moduliai: subsidijų energijai, įskaitant subsidijas iškastiniam kurui; prisitaikymo prie klimato kaitos, įskaitant tam skirtas išlaidas, ir vandens sąskaitų.

▼B

11 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Europos statistikos sistemos komitetas, įsteigtas Reglamentu (EB) Nr. 223/2009. Tas komitetas – komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

I PRIEDAS

Į ORĄ IŠMETAMŲ TERŠALŲ SĄSKAITŲ MODULIS

1 Skirsnis

TIKSLAI

Į orą išmetamų teršalų sąskaitose duomenys apie į orą išmetamus teršalus nurodomi ir pateikiami nacionalinių sąskaitų sistemas atitinkančiu būdu. Nacionaliniai duomenys apie į orą išmetamus teršalus suskirstomi pagal ekonominės veiklos, kurią vykdant išmetami teršalai, rūšis, kaip apibrėžta ►M3 2010 m. ESS ◄. Ekonominė veikla apima gamybą ir vartojimą.

Šiame priede nurodoma, kokius išmetamųjų teršalų sąskaitoms skirtus duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti. Tie duomenys bus rengiami taip, kad būtų susieti pramonės įmonėms ir namų ūkiams vykdant ekonominę gamybinę bei vartojimo veiklą išmetami teršalai. Duomenys apie tiesiogiai išmetamus teršalus, apie kuriuos pranešta pagal šį reglamentą, bus susiejami su ekonominių sąnaudų ir produkcijos lentelėmis, pasiūlos ir naudojimo lentelėmis ir duomenimis apie namų ūkių vartojimą, kurie jau pateikti Komisijai (Eurostatui) teikiant ataskaitą dėl ►M3 2010 m. ESS ◄.

2 Skirsnis

APRĖPTIS

Į orą išmetamų teršalų sąskaitoms taikomos tokios pačios sistemos ribos kaip ir ►M3 2010 m. ESS ◄; jos taip pat yra pagrįstos gyvenamosios vietos principu.

Pagal ►M3 2010 m. ESS ◄ gyvenamosios vietos terminas grindžiamas šiuo principu: šalies vienetu rezidentu laikomas vienetas, kurio ekonominių interesų centras yra tos šalies ekonominėje teritorijoje, t. y. kai jis ilgesnį laiką (vienerius metus ar ilgiau) toje teritorijoje vykdo ekonominę veiklą.

Į orą išmetamų teršalų sąskaitose nurodomi duomenys apie teršalus, išmetamus visų vienetų rezidentų veiklos metu, neatsižvelgiant į teršalų atsiradimo vietovę.

Išmetamųjų teršalų sąskaitose nurodomi likutinių dujinių ir kietųjų dalelių medžiagų, susidarančių šalyje vykdomos ekonominės veiklos metu ir išmetamų į atmosferą, srautai. Šiame reglamente terminas „atmosfera“ - aplinkos sistemos dalis. Sistemos riba yra susijusi su riba tarp nacionalinio ūkio (kaip ekonominės sistemos dalies) ir atmosferos (kaip aplinkos sistemos dalies). Peržengus sistemos ribą, į orą išmestos medžiagos tampa žmogaus nebekontroliuojamos, patenka į natūralius medžiagų atsinaujinimo ciklus ir gali sukelti kelių rūšių poveikį aplinkai.

▼M2

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės rengia statistinius duomenis apie šiuos į orą išmetamus teršalus:

Pavadinimas	**Simbolis**	Apskaitos vienetas
Anglies dioksidas, išskyrus išsiskiriantį iš biomasės	CO_2	1 000 tonų (Gg)
Anglies dioksidas iš biomasės	Biomasės CO_2	1 000 tonų (Gg)

▼M2

Pavadinimas	Simbolis	Apskaitos vienetas
Azoto suboksidas	N2O	tonos (Mg)
Metanas	CH_4	tonos (Mg)
Perfluorangliavandeniliai	PFC	tonos (Mg), CO_2 ekvivalentai
Hidrofluorangliavandeniliai	HFC	tonos (Mg), CO_2 ekvivalentai
Sieros heksafluoridas ir azoto trifluoridas	SF_6; NF_3	tonos (Mg), CO_2 ekvivalentai
Azoto oksidai	NOX	tonos (Mg), NO2 ekvivalentai
Nemetaniniai lakieji organiniai junginiai	NMVOC	tonos (Mg)
Anglies monoksidas	CO	tonos (Mg)
Kietosios dalelės < 10 μm	PM10	tonos (Mg)
Kietosios dalelės < 2,5 μm	PM2,5	tonos (Mg)
Sieros oksidai	SO_X	tonos (Mg), SO_2 ekvivalentai
Amoniakas	NH3	tonos (Mg)

Visi duomenys nurodomi dešimtųjų tikslumu.

▼B

4 Skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 21 mėnesį nuo ataskaitinių metų pabaigos.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendras ES–27 įvertis. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodytų terminų, įvertis.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra šio reglamento įsigaliojimo metai.

5. Į pirmą kartą perduodamus duomenis valstybės narės įtraukia laikotarpio nuo 2008 m. iki pirmųjų ataskaitinių metų duomenis.

6. Kiekvieną kitą kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius n-4, n-3, n-2, n-1 ir n-tųjų metų duomenis (n – ataskaitiniai metai).

▼M2

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

1. Kiekvieno 3 skirsnyje nurodyto rodiklio duomenys rengiami pagal hierarchinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. (A*64 suvestinių duomenų lygis), kuris visiškai atitinka ►M3 2010 m. ESS ◄. Be to, rengiami šie duomenys:

▼M2

— apie namų ūkių į orą išmetamus teršalus,

— jungiamieji duomenys, t. y. ataskaitos duomenys, kuriais aiškiai suderinami pagal šį reglamentą pateikiamų į orą išmetamų teršalų sąskaitų ir oficialiuose nacionaliniuose į orą išmetamų teršalų inventoriuose pateiktų duomenų skirtumai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas hierarchinis klasifikatorius:

Į orą išmetami teršalai pagal veiklos rūšis – NACE 2 red. (A*64)

Namų ūkių į orą išmetami teršalai

— Transportas

— Šildymas ir vėsinimas

— Kita

Jungiamieji duomenys

Kiekvieno 3 skirsnyje nurodyto rodiklio atžvilgiu – bendros į orą išmetamų teršalų sąskaitos (gamybos veikla + namų ūkiai)

Išskyrus nacionalinius rezidentus užsienyje:

— nacionaliniai žvejybos laivai, plaukiojantys užsienyje;

— sausumos transportas;

— vandens transportas;

— oro transportas.

Įskaitant nerezidentus šalies teritorijoje:

+ sausumos transportas;

+ vandens transportas;

+ oro transportas.

(+ arba –) Kiti pakeitimai ir statistinis neatitikimas.

= Bendras X išmetamųjų teršalų kiekis, kaip nurodyta UNFCCC ([1]) ir (arba) CLRTAP ([2])

▼B

6 Skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai po pirmojo duomenų perdavimo termino.

([1]) Jungtinių Tautų bendroji klimato kaitos konvencija.
([2]) Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencija.

▼B

II PRIEDAS

SU APLINKA SUSIJUSIŲ MOKESČIŲ PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠĮ MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Su aplinka susijusių mokesčių statistikoje registruojami ir pateikiami duomenys pagal mokesčius mokančius subjektus tokiu būdu, kuris visiškai atitinka pagal ►M3 2010 m. ESS ◄ pateiktus duomenis. Registruojamos nacionalinių ekonomikų su aplinka susijusios mokestinės įplaukos pagal ekonominės veiklos rūšį. Ekonominė veikla apima gamybą ir vartojimą.

Šiame priede nurodoma, kokius duomenis apie su aplinka susijusias mokestines įplaukas pagal ekonominės veiklos rūšį valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti.

Rengiant su aplinka susijusių mokesčių statistiką galima tiesiogiai pasinaudoti mokesčių statistika ir valstybės finansų statistika, tačiau būtų naudinga, jeigu įmanoma, naudotis pagal ►M3 2010 m. ESS ◄ teikiamais duomenimis apie mokesčius.

Su aplinka susijusių mokesčių statistika turi būti grindžiama sumomis, patvirtintomis įvertinimu ir deklaracijomis arba grynųjų pinigų gavimo kvitais, siekiant užtikrinti suderinamumą su ►M3 2010 m. ESS ◄ ir gerinti palyginamumą tarptautiniu mastu.

►M3 2010 m. ESS ◄ taip pat nurodoma informacija, kurios pramonės šakos ir sektoriai moka mokesčius. Pagal ►M3 2010 m. ESS ◄ pateiktą informaciją apie mokesčius galima rasti institucinių sektorių sąskaitose bei pasiūlos ir naudojimo lentelėse.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Su aplinka susijusiems mokesčiams taikomos tokios pačios sistemos ribos kaip pagal ►M3 2010 m. ESS ◄, ir juos sudaro privalomi neatlygintini mokėjimai grynaisiais pinigais arba natūra, kuriuos nustato valdžios sektorius arba Sąjungos institucijos.

Su aplinka susiję mokesčiai priskiriami šioms ►M3 2010 m. ESS ◄ kategorijoms:

— gamybos ir importo mokesčiai (D.2),

— einamieji pajamų ir turto mokesčiai, kt. (D.5),

— kapitalo mokesčiai (D.91).

▼M2

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės rengia su aplinka susijusių mokesčių statistiką pagal šiuos rodiklius:

— energijos mokesčiai,

— transporto mokesčiai,

— taršos mokesčiai,

— išteklių mokesčiai.

Be to, valstybės narės kaip atskirą rodiklį turi pateikti valdžios sektoriaus mokestinių pajamų, įtraukiamų į Europos sąskaitų sistemos sąskaitas dėl dalyvavimo ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje, duomenis.

▼M2

Valstybės narės kaip atskirą rodiklį taip pat turi pateikti kitų su aplinka susijusių mokesčių, įtraukiamų į energijos, transporto, taršos ar išteklių mokesčių visumą ir taikomų degalų išmetamo anglies dioksido kiekiui (kiti CO_2 mokesčiai), duomenis.

Visi duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 16 mėnesių nuo ataskaitinių metų pabaigos. Ši nuostata taikoma nuo 2020 ataskaitinių metų.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ES 27 įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2020 m.

5. Kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius n – 4, n – 3, n – 2, n – 1 ir n metų duomenis (n yra ataskaitiniai metai). Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2016 m.

▼B

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

Kiekvieno iš 3 skirsnyje nurodytų rodiklių duomenys teikiami pagal minėtus mokesčius mokančius subjektus.

Duomenys apie gamintojus suskirstomi pagal hierarchinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. (A*64 suvestinių duomenų lygis, kaip nurodyta ►M3 2010 m. ESS ◄).

Duomenys apie vartotojus skirstomi į:

— namų ūkių,

— nerezidentų.

Jeigu mokestis negali būti priskirtas kuriai nors iš pirmiau nurodytų veiklos rūšių grupių, duomenys pateikiami kaip nepriskirti.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

▼B

III PRIEDAS

ŠALIES ŪKIO MEDŽIAGŲ SRAUTŲ SĄSKAITŲ (ŠŪ-MSS) MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Į ŠŪ-MSS įtraukiamos visos kietosios, dujinės ir skystosios medžiagos, išskyrus oro ir vandens srautus, kurios matuojamos masės vienetais per metus. Kaip ir nacionalinių sąskaitų sistemos, ŠŪ-MSS paskirtis yra dvejopa. Išsamūs duomenys apie medžiagų srautus gali būti naudojami kaip gausi praktinė duomenų bazė atliekant daugelį analitinių tyrimų. Jie taip pat naudojami įvairiems šalių ekonomikai skirtiems šalies ūkio medžiagų srautų rodikliams rengti.

Šiame priede nurodoma, kokius ŠŪ-MSS skirtus duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Atsargų ir srautų atskyrimas yra pagrindinis medžiagų srautų sistemos principas. Apskritai, srautas – kintamasis, kuriuo matuojamas kiekis per laiko tarpą, o atsargos – kintamasis, kuriuo matuojamas kiekis tam tikru metu. ŠŪ-MSS yra srauto sąvoka. Jomis matuojami medžiagų sąnaudų ir produkcijos srautai bei atsargų pokyčiai ūkyje masės vienetais per metus.

ŠŪ-MSS atitinka nacionalinių sąskaitų sistemos principus, pavyzdžiui, gyvenamosios vietos principą. Jose nurodomi medžiagų srautai, susiję su visų nacionalinio ūkio vienetų rezidentų veikla, nepaisant jų geografinės padėties.

ŠŪ-MSS sistemoje yra du medžiagų srautų, kertančių sistemos ribas, tipai:

1. Medžiagų srautai tarp nacionalini ūkio ir jo gamtinės aplinkos. Tai medžiagų (t. y. žalių, grynų ar neapdorotų) gavyba iš gamtinės aplinkos ir medžiagų (dažnai vadinamų atliekomis) šalinimas šioje aplinkoje.

2. Medžiagų srautai tarp šalies ūkio ir kitų pasaulio šalių ūkio. Tai apima importą ir eksportą.

Į ŠŪ-MSS įtraukiami šias sistemų ribas kertantys srautai, taip pat žmonių sukurtų atsargų papildymai. Visi kiti šalies ūkio medžiagų srautai ŠŪ-MSS nenurodomi. Tai reiškia, kad ŠŪ-MSS sistemoje nacionalinis ūkis laikomas visuma ir, pavyzdžiui, produktų pristatymas iš vieno sektoriaus į kitą nėra aprašomas. Taip pat neįtraukiami ir natūralūs srautai gamtinėje aplinkoje.

▼B

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Kai taikytina, valstybės narės rengia 5 skirsnyje nurodytų rodiklių statistiką, skirtą ŠŪ-MSS.

1. Vidaus gavyba (VG) – metinis kietųjų, skystųjų ir dujinių medžiagų (išskyrus orą ir vandenį), gautų iš gamtinės aplinkos ir skirtų naudoti ekonominėje veikloje, kiekis.

2. Fizinis importas ir eksportas – visi importuoti arba eksportuoti pagrindiniai produktai masės vienetais. Parduodami pagrindiniai produktai – prekės bet kuriame apdorojimo proceso etape: nuo žaliavų iki galutinio produkto.

▼M2

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 16 mėnesių nuo ataskaitinių metų pabaigos. Ši nuostata taikoma nuo 2021 ataskaitinių metų.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ES 27 įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2021 m.

5. Kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius n – 4, n – 3, n – 2, n – 1 ir n metų duomenis (n yra ataskaitiniai metai). Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2017 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

Rengiami toliau pateiktose lentelėse nurodytų rodiklių duomenys, išreikšti masės vienetais.

A lentelė. Vidaus gavyba

MF.1	Biomasė
MF.1.1	Augalai (išskyrus pašarinius augalus)
MF.1.1.1	Javai
MF.1.1.2	Šakniavaisiai, gumbavaisiai
MF.1.1.3	Cukriniai runkeliai
MF.1.1.4	Ankštiniai augalai
MF.1.1.5	Riešutai
MF.1.1.6	Aliejiniai augalai

▼**M2**

MF.1.1.7	Daržovės
MF.1.1.8	Vaisiai
MF.1.1.9	Pluoštiniai augalai
MF.1.1.A	Kiti, nepriskirti pirmiau išvardytiems, augalai
MF.1.2	Augalų liekanos (naudojamos), pašariniai augalai ir ganyklų biomasė
MF.1.2.1	Augalų liekanos (naudojamos)
MF.1.2.1.1	Šiaudai
MF.1.2.1.2	Kitos augalų liekanos (cukrinių runkelių ir pašarinių runkelių lapai ir kt.)
MF.1.2.2	Pašariniai augalai ir ganyklų biomasė
MF.1.2.2.1	Pašariniai augalai (įskaitant nušienavus gautą biomasę)
MF.1.2.2.2	Nuganymo biomasė
MF.1.3	Mediena
MF.1.3.1	Mediena (pramoninė apvalioji mediena)
MF.1.3.2	Medienos kuras ir kita gavyba
MF.1.4	Laukinių žuvų žvejyba, vandens augalai ir gyvūnai, medžioklė ir rinkimas
MF.1.4.1	Laukinių žuvų žvejyba
MF.1.4.2	Visi kiti vandens gyvūnai ir augalai
MF.1.4.3	Medžioklė ir rinkimas
MF.2	Metalų rūdos (pagrindinės rūdos)
MF.2.1	Geležies
MF.2.2	Spalvotųjų metalų
MF.2.2.1	Vario
MF.2.2.2	Nikelio
MF.2.2.3	Švino
MF.2.2.4	Cinko
MF.2.2.5	Alavo
MF.2.2.6	Aukso, sidabro, platinos ir kitų tauriųjų metalų
MF.2.2.7	Boksito ir kitų rūšių aliuminio
MF.2.2.8	Urano ir torio

▼**M2**

MF.2.2.9	Kitų spalvotųjų metalų
MF.3	Nemetalinės naudingosios iškasenos
MF.3.1	Marmuras, granitas, smiltainis, porfyras, bazaltas, kiti dekoratyviniai ar statybiniai akmenys (išskyrus skalūną)
MF.3.2	Kreida ir dolomitas
MF.3.3	Skalūnai
MF.3.4	Mineralinės iškasenos chemijos pramonei ir trąšoms gaminti
MF.3.5	Druska
MF.3.6	Klintis ir gipsas
MF.3.7	Molis ir kaolinas
MF.3.8	Smėlis ir žvyras
MF.3.9	Kitos, nepriskirtos pirmiau išvardytoms, nemetalinės naudingosios iškasenos
MF.3.A	Iš žemės išgaunamos medžiagos (įskaitant gruntą), jei jos naudojamos (neprivaloma)
MF.4	Iškastiniai energijos ištekliai
MF.4.1	Anglis ir kitos kietosios energijos žaliavos
MF.4.1.1	Lignitas (rusvosios anglys)
MF.4.1.2	Akmens anglis
MF.4.1.3	Naftos skalūnai ir bituminis smėlis
MF.4.1.4	Durpės
MF.4.2	Skystos ir dujinės energijos žaliavos
MF.4.2.1	Žalia nafta, kondensatas ir gamtinių dujų kondensatai (GDK)
MF.4.2.2	Gamtinės dujos

B lentelė (importas – bendra prekybos apimtis) ir D lentelė (eksportas – bendra prekybos apimtis)

MF.1	Biomasė
MF.1.1	Augalai (išskyrus pašarinius augalus)
MF.1.1.1	Javai
MF.1.1.2	Šakniavaisiai, gumbavaisiai
MF.1.1.3	Cukriniai runkeliai
MF.1.1.4	Ankštiniai augalai
MF.1.1.5	Riešutai
MF.1.1.6	Aliejiniai augalai

▼**M2**

MF.1.1.7	Daržovės
MF.1.1.8	Vaisiai
MF.1.1.9	Pluoštiniai augalai
MF.1.1.A	Kiti, nepriskirti pirmiau išvardytiems, augalai
MF.1.2	Augalų liekanos (naudojamos), pašariniai augalai ir ganyklų biomasė
MF.1.2.1	Augalų liekanos (naudojamos)
MF.1.2.1.1	Šiaudai
MF.1.2.1.2	Kitos augalų liekanos (cukrinių runkelių ir pašarinių runkelių lapai ir kt.)
MF.1.2.2	Pašariniai augalai ir ganyklų biomasė
MF.1.2.2.1	Pašariniai augalai (įskaitant nušienavus gautą biomasę)
MF.1.3	Mediena
MF.1.3.1	Mediena (pramoninė apvalioji mediena)
MF.1.3.2	Medienos kuras ir kita gavyba
MF.1.4	Laukinių žuvų žvejyba, vandens augalai ir gyvūnai, medžioklė ir rinkimas
MF.1.4.1	Laukinių žuvų žvejyba
MF.1.4.2	Visi kiti vandens gyvūnai ir augalai
MF.1.5	Gyvi gyvūnai ir gyvūniniai produktai (išskyrus laukines žuvis, vandens augalus ir gyvūnus, medžiojamus ir renkamus gyvūnus)
MF.1.5.1	Gyvi gyvūnai (išskyrus laukines žuvis, vandens augalus ir gyvūnus, medžiojamus ir renkamus gyvūnus)
MF.1.5.2	Mėsa ir mėsos produktai
MF.1.5.3	Pieno produktai, paukščių kiaušiniai ir medus
MF.1.5.4	Kiti gyvūniniai produktai (gyvūniniai pluoštai, oda, kailis, išdirbta oda ir kt.)
MF.1.6	Produktai, daugiausia pagaminti iš biomasės
MF.2	Metalų rūdos (pagrindinės rūdos)
MF.2.1	Geležies
MF.2.2	Spalvotųjų metalų
MF.2.2.1	Vario
MF.2.2.2	Nikelio
MF.2.2.3	Švino

▼**M2**

MF.2.2.4	Cinko
MF.2.2.5	Alavo
MF.2.2.6	Aukso, sidabro, platinos ir kitų tauriųjų metalų
MF.2.2.7	Boksito ir kitų rūšių aliuminio
MF.2.2.8	Urano ir torio
MF.2.2.9	Kitų spalvotųjų metalų
MF.2.3	Produktai, daugiausia pagaminti iš metalo
MF.3	Nemetalinės naudingosios iškasenos
MF.3.1	Marmuras, granitas, smiltainis, porfyras, bazaltas, kiti dekoratyviniai ar statybiniai akmenys (išskyrus skalūną)
MF.3.2	Kreida ir dolomitas
MF.3.3	Skalūnai
MF.3.4	Mineralinės iškasenos chemijos pramonei ir trąšoms gaminti
MF.3.5	Druska
MF.3.6	Klintis ir gipsas
MF.3.7	Molis ir kaolinas
MF.3.8	Smėlis ir žvyras
MF.3.9	Kitos, nepriskirtos pirmiau išvardytoms, nemetalinės naudingosios iškasenos
MF.3.B	Produktai, daugiausia pagaminti iš nemetalinių naudingųjų iškasenų
MF.4	Iškastiniai energijos ištekliai
MF.4.1	Anglis ir kitos kietosios energijos žaliavos
MF.4.1.1	Lignitas (rusvosios anglys)
MF.4.1.2	Akmens anglis
MF.4.1.3	Naftos skalūnai ir bituminis smėlis
MF.4.1.4	Durpės
MF.4.2	Skystos ir dujinės energijos žaliavos
MF.4.2.1	Žalia nafta, kondensatas ir gamtinių dujų kondensatai (GDK)
MF.4.2.2	Gamtinės dujos
MF.4.2.3	Pakrautas (arba įsipiltas) kuras (importas: vienetų rezidentų užsienyje; eksportas: vienetų nerezidentų šalies teritorijoje)
MF.4.2.3.1	Kuras sausumos transportui

▼M2

MF.4.2.3.2 Kuras vandens transportui

MF.4.2.3.3 Kuras oro transportui

MF.4.3 Produktai, daugiausia pagaminti iš iškastinio kuro

MF.5 Kiti produktai

MF.6 Galutiniam apdorojimui ir šalinimui skirtos atliekos

▼B

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

▼M1

IV PRIEDAS

APLINKOS APSAUGOS IŠLAIDŲ SĄSKAITŲ MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitose pateikiami duomenys apie išlaidas aplinkos apsaugai, t. y. ekonominius išteklius, kuriuos vienetai rezidentai skiria aplinkos apsaugai, o tų duomenų pateikimo būdas turi būti suderintas su pagal ESS teikiamais duomenimis. Tokios sąskaitos leidžia parengti informaciją apie nacionalines aplinkos apsaugos išlaidas, kurios apibrėžiamos kaip vienetų rezidentų aplinkos apsaugos paslaugų panaudojimo, bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo aplinkos apsaugos veiklai ir pervedimų aplinkos apsaugai, kurie nėra atsitiktinis pirmesnių straipsnių rodiklis, suma, atėmus finansavimą likusio pasaulio sektoriaus lėšomis.

Rengiant aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitas reikėtų naudotis esama nacionalinių sąskaitų informacija (gamybos ir pajamų formavimo sąskaitomis, bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo pagal NACE, išteklių ir panaudojimo lentelėmis, duomenimis, grindžiamais valstybės funkcijų klasifikatoriumi), verslo struktūros statistika, verslo registrais ir kitais šaltiniais.

Šiame priede apibrėžiama, kokius duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitų tikslais.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitoms taikomos tokios pačios sistemos ribos kaip ir ESS, o aplinkos apsaugos išlaidų duomenys jose skirstomi pagal pagrindinę, antrinę ir pagalbinę veiklą. Įtraukiami šie sektoriai:

— valdžios sektorius (įskaitant namų ūkiams paslaugas teikiančias ne pelno institucijas) ir bendrovės kaip aplinkos apsaugos paslaugas teikiantys instituciniai sektoriai. Aplinkos apsaugos paslaugos yra pagrindinė specialios paskirties paslaugų teikėjų veikla,

— namų ūkiai, valdžios sektorius ir bendrovės kaip aplinkos apsaugos paslaugų vartotojai,

— likusio pasaulio sektorius kaip aplinkos apsaugai skirtų pervedimų gavėjas arba mokėtojas.

▼M2

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės rengia aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitas, remdamosi šiais pagal ESS apibrėžtais rodikliais:

— aplinkos apsaugos paslaugų produkcija. Skirstoma į rinkos produkciją, ne rinkos produkciją ir pagalbinės veiklos produkciją;

— aplinkos apsaugos paslaugų tarpinis vartojimas;

▼M2

— aplinkos apsaugos paslaugų tarpinis vartojimas aplinkos apsaugos paslaugoms teikti;

— aplinkos apsaugos paslaugų importas ir eksportas;

— aplinkos apsaugos paslaugų pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir kiti mokesčiai produktams atėmus subsidijas;

— bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas ir nesukurto nefinansinio turto aplinkos apsaugos paslaugoms teikti įsigijimai atėmus pardavimus ir perleidimus;

— aplinkos apsaugos paslaugų galutinis vartojimas.

▼M3

_____

▼M2

Visi duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 24 mėnesius nuo ataskaitinių metų pabaigos. Ši nuostata taikoma nuo 2020 ataskaitinių metų.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ►M3 ES 27 ◄ įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2020 m.

5. Kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius n–2, n–1 ir n metų duomenis (n yra ataskaitiniai metai). Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2018 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

1. 3 skirsnyje nurodytų rodiklių duomenys suskirstomi pagal:

— aplinkos apsaugos paslaugų teikėjų ir (arba) vartotojų tipus, kaip apibrėžta 2 skirsnyje,

— aplinkos apsaugos veiklos klasifikatoriaus (CEPA) kategorijas, kurios sugrupuojamos taip:

— CEPA 1,

— CEPA 2,

— CEPA 3,

— CEPA 4,

— CEPA 5,

▼M2

— CEPA 6,

— CEPA 7, CEPA 8 ir CEPA 9 suma,

— šias pagalbinės aplinkos apsaugos paslaugų produkcijos NACE kategorijas: NACE 2 red. B, C, D sekcijas, 36 skyrių. C sekcijos duomenys pateikiami taip:

— NACE C10–C12 – maisto produktų, gėrimų ir tabako gaminių gamyba;

— NACE C17 – popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba;

— NACE C19–20 – kokso ir rafinuotų naftos produktų ir chemijos produktų gamyba;

— NACE C 21–23 – vaistų, guminių, plastikinių ir kitų nemetalo produktų gamyba;

— NACE C24 – pagrindinių metalų gamyba;

— NACE C 25–30 – metalo gaminių, įskaitant mašinas ir įrenginius, gamyba;

— NACE C13–16, 18, 31–33 – kita gamybos veikla.

Valstybės narės, kurių vienos ar kelių iš šių pagal NACE suskirstytų veiklos rūšių visa apyvartos suma arba įdarbintų asmenų skaičius yra mažesnis nei 1 % bendrojo Sąjungos rodiklio, neprivalo teikti pagal tas NACE veiklos rūšis suskirstytų duomenų.

2. 1 punkte nurodytos CEPA kategorijos:

CEPA 1 – aplinkos oro ir klimato apsauga,

CEPA 2 – nuotekų tvarkymas,

CEPA 3 – atliekų tvarkymas,

CEPA 4 – dirvožemio, požeminių ir paviršinių vandenų apsauga ir atkūrimas,

CEPA 5 – triukšmo ir vibracijos sumažinimas,

CEPA 6 – biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga,

CEPA 7 – radiacinė sauga,

CEPA 8 – moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla,

CEPA 9 – kitos aplinkos apsaugos veiklos rūšys.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

▼M1

V PRIEDAS

APLINKOSAUGINIŲ IR APLINKAI PALANKIŲ PREKIŲ IR PASLAUGŲ SEKTORIAUS SĄSKAITŲ MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Rengiant aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų statistiką renkami ir teikiami nacionalinių ūkių gamybinės veiklos, kurią vykdant sukuriami aplinkosauginiai ir aplinkai palankūs produktai, duomenys, o šių duomenų pateikimo būdas turi būti suderintas su pagal ESS teikiamais duomenimis.

Aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriaus sąskaitos turėtų būti rengiamos naudojantis iš nacionalinių sąskaitų, struktūrinės verslo statistikos, verslo registrų ir kitų šaltinių jau gauta informacija.

Šiame priede nurodoma, kokius aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriui taikomos tokios pačios sistemos ribos kaip ESS, ir jį sudaro visos tos sistemos ribose sukuriamos aplinkosauginės ir aplinkai palankios prekės ir paslaugos. ESS gamyba apibrėžiama kaip veikla, vykdoma instituciniam vienetui prižiūrint ir prisiimant atsakomybę, kurios metu darbas, kapitalas, prekės ir paslaugos panaudojamos prekėms ir paslaugoms kurti.

Aplinkosauginės ir aplinkai palankios prekės ir paslaugos skirstomos į šias kategorijas: specifinės aplinkosauginės ir aplinkai palankios paslaugos, tik su aplinka susijusiems tikslams skirti produktai (susiję produktai), pritaikytosios prekės ir aplinkos technologijos.

▼M2

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės rengia aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriaus statistiką pagal šiuos rodiklius:

— viso aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriaus produkcija ir rinkos veiklos produkcija;

— viso aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriaus eksportas;

— viso aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriaus pridėtinė vertė ir rinkos veiklos pridėtinė vertė;

— viso aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriaus užimtumas ir rinkos veiklos užimtumas.

Visi duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų, išskyrus užimtumo rodiklio duomenis, kurie nurodomi „visos darbo dienos ekvivalentais“.

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 22 mėnesius nuo ataskaitinių metų pabaigos. Ši nuostata taikoma nuo 2020 ataskaitinių metų.

▼M2

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ►M3 ES 27 ◄ įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2020 m.

5. Kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius n–2, n–1 ir n metų duomenis (n yra ataskaitiniai metai). Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2018 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

1. 3 skirsnyje nurodytų rodiklių duomenys teikiami kryžmiškai suskirstyti pagal:

— Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red., sugrupuojant taip:

— NACE A,

— NACE B,

— NACE C,

— NACE D,

— NACE E,

— NACE F,

— NACE J,

— NACE M,

— NACE O,

— NACE P,

— NACE G + NACE H + NACE I + NACE K + NACE L + NACE N + NACE Q + NACE R + NACE S + NACE T + NACE U suma,

— aplinkos apsaugos veiklos klasifikatoriaus (CEPA) klases ir išteklių valdymo veiklos klasifikatoriaus (CReMA) kategorijas, sugrupuojant taip:

— CEPA 1,

— CEPA 2,

— CEPA 3,

— CEPA 4,

— CEPA 5,

— CEPA 6,

▼M2

— CEPA 7, CEPA 8 ir CEPA 9 suma,

— CReMA 10,

— CReMA 11,

— CReMA 13,

— CReMA 13A,

— CReMA 13B,

— CReMA 13C,

— CReMA 14,

— CReMA 12, CReMA 15 ir CReMA 16 suma.

2. 1 punkte nurodytos CEPA kategorijos atitinka IV priede nurodytas kategorijas. 1 punkte nurodytos CReMA kategorijos yra šios:

CReMA 10 – vandens tvarkymas,

CReMA 11 – miškų išteklių tvarkymas,

CReMA 12 – laukinės floros ir faunos tvarkymas,

CReMA 13 – energijos išteklių tvarkymas:

CReMA 13A – energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių,

CReMA 13B – šilumos ir (arba) energijos taupymas ir tvarkymas,

CReMA 13C – iškastinių energijos išteklių kaip žaliavos naudojimo mažinimas,

CReMA 14 – mineralų tvarkymas,

CReMA 15 – su išteklių valdymu susiję moksliniai tyrimai ir plėtra,

CReMA 16 – kita išteklių valdymo veikla.

▼M1

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

▼M1

VI PRIEDAS

FIZINIŲ ENERGIJOS SRAUTŲ SĄSKAITŲ MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Fizinių energijos srautų sąskaitose pateikiami teradžauliais išreikšti fizinių energijos srautų duomenys, o jų pateikimo būdas turi visiškai atitikti ESS. Į fizinių energijos srautų sąskaitas įrašomi su nacionalinių ūkių vienetų rezidentų ekonomine veikla susiję energijos duomenys, suskirstyti pagal ekonominės veiklos rūšis. Jose nurodomas gamtinių energijos sąnaudų, energetikos produktų ir energetinių liekanų ištekliai ir panaudojimas. Ekonominė veikla apima gamybą, vartojimą ir kaupimą.

Šiame priede nurodoma, kokius fizinių energijos srautų sąskaitoms skirtus duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Fizinių energijos srautų sąskaitoms taikomos tokios pačios sistemos ribos kaip ESS ir jos taip pat yra grindžiamos gyvenamosios vietos (buveinės) principu.

Pagal ESS šalies vienetu rezidentu laikomas vienetas, kurio ekonominių interesų centras yra tos šalies ekonominėje teritorijoje, t. y. kai jis ilgesnį laiką (vienus metus ar ilgiau) toje teritorijoje vykdo ekonominę veiklą.

Į fizinių energijos srautų sąskaitas įrašomi dėl visų vienetų rezidentų veiklos atsiradę fiziniai energijos srautai, neatsižvelgiant į faktinę jų atsiradimo geografinę vietovę.

Į fizinių energijos srautų sąskaitas įrašomi fiziniai energijos srautai iš aplinkos į ūkį, ūkyje ir iš ūkio atgal į aplinką.

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės rengia fizinių energijos srautų sąskaitas pagal šiuos rodiklius:

— fiziniai energijos srautai, suskirstyti į tris bendrąsias kategorijas:

  i) gamtinės energijos sąnaudos;

  ii) energetikos produktai;

  iii) energetinės liekanos,

— fizinių energijos srautų kilmė, suskirstyta į penkias kategorijas: gamyba, vartojimas, kaupimas, likusio pasaulio sektorius ir aplinka,

— fizinių energijos srautų paskirtis pagal tas pačias penkias kaip ir fizinių energijos srautų kilmės kategorijas.

Visi duomenys pateikiami teradžauliais.

▼M1

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 21 mėnesį nuo ataskaitinių metų pabaigos.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ►M3 ES 27 ◄ įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2015 m.

5. Į pirmą kartą perduodamus duomenis valstybės narės įtraukia laikotarpio nuo 2014 m. iki pirmųjų ataskaitinių metų metinius duomenis.

6. Kiekvieną kitą kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius n–2, n–1 ir n-tųjų metų duomenis, kai n metai yra ataskaitiniai metai. Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2014 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

1. Teikiami šie 3 skirsnyje nurodytų rodiklių duomenys fiziniais vienetais:

   — energijos srautų išteklių lentelė. Šioje lentelėje nurodomi gamtinių energijos sąnaudų, energetikos produktų ir energetinių liekanų ištekliai (eilutėse) pagal jų kilmę, t. y. tiekėją (skiltyse),

   — energijos srautų panaudojimo lentelė. Šioje lentelėje nurodomas gamtinių energijos sąnaudų, energetikos produktų ir energetinių liekanų panaudojimas (eilutėse) pagal jų paskirtį, t. y. naudotoją (skiltyse),

   — su išmetamaisiais teršalais susijusių energijos srautų panaudojimo lentelė. Į šią lentelę įrašomas su išmetamaisiais teršalais susijęs gamtinių energijos sąnaudų ir energetikos produktų panaudojimas (eilutėse) pagal juos naudojančius ir teršalus išmetančius vienetus (skiltyse),

   — jungiamoji lentelė, kurioje nurodomi įvairūs elementai, kuriais galima paaiškinti energijos sąskaitų ir energijos balanso skirtumą.

2. Energijos srautų išteklių ir panaudojimo lentelių (įskaitant su išmetamaisiais teršalais susijusius srautus) eilučių ir skilčių struktūra vienoda.

3. Skiltyse nurodoma fizinių srautų kilmė (ištekliai) arba paskirtis (panaudojimas). Skiltys suskirstomos į penkias kategorijas:

   — „gamyba“ siejama su prekių ir paslaugų gamyba. Gamybos veikla klasifikuojama pagal NACE 2 red., o duomenys teikiami A*64 suvestinių duomenų lygiu,

▼M1

— „vartojimo“ veikla nurodoma vienoje asmeninių namų ūkių galutinio vartojimo skiltyje, pateikiant visą sumą ir duomenis pagal tris pakategores (transporto, šildymo (vėsinimo), kita),

— „kaupimas“ reiškia energetinių produktų atsargų pasikeitimus ūkyje,

— į „likusio pasaulio sektoriaus“ kategoriją įrašomi importuojamų ir eksportuojamų produktų srautai,

— į „aplinkos“ kategoriją įrašoma gamtinių sąnaudų srautų kilmė ir liekanų srautų paskirtis.

4. Eilutėse nurodomos fizinių srautų rūšys pagal 3 skirsnio pirmoje įtraukoje nurodytas kategorijas.

5. Gamtinės energijos sąnaudos, energetikos produktai ir energetinės liekanos klasifikuojami taip:

— gamtinės energijos sąnaudos skirstomos į neatsinaujinančiąsias gamtines energijos sąnaudas ir atsinaujinančiąsias gamtines energijos sąnaudas,

— energetikos produktai skirstomi pagal Europos energijos statistikoje naudojamą klasifikatorių,

— energetinėms liekanoms priskiriamos atliekos (neturinčios piniginės vertės); gavybos ir (arba) ėmimo, skirstymo ir (arba) transportavimo, transformavimo ir (arba) perdirbimo ir saugojimo metu atsiradę nuostoliai; taip pat balansuojamieji straipsniai išteklių ir panaudojimo lentelėms suderinti.

6. Gyvenamosios vietos (buveinės) principu grindžiamo rodiklio ir teritoriškumo principu grindžiamo rodiklio sąsaja nurodoma visam nacionaliniam ūkiui (neskirstant pagal veiklos rūšis) ir gaunama taip:

visas vienetų rezidentų energijos panaudojimas

– vienetų rezidentų energijos panaudojimas užsienyje

+ nerezidentų energijos panaudojimas šalies teritorijoje

+ statistiniai skirtumai

= bendrasis vidaus energijos suvartojimas (grindžiamas teritorija).

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

▼M3

VII PRIEDAS

MIŠKŲ SĄSKAITŲ MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Miškų sąskaitose duomenys apie miško išteklius ir miškininkystės bei medienos ruošos sektoriuje vykdomą ekonominę veiklą registruojami ir pateikiami taip, kad būtų visiškai suderinami su duomenimis, teikiamais pagal 2010 m. ESS. Miškų sąskaitose pateikiama papildomos informacijos ir vartojamos sąvokos, konkrečiai pritaikytos prie miškų ir miškininkystės bei medienos ruošos sektoriaus pobūdžio.

Šiame priede nurodoma, kokius miškų sąskaitoms skirtus duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Miškų sąskaitose registruojamos miško išteklių (medžiais apaugusios žemės bei medienos) atsargos ir srautai, taip pat miškininkystės bei medienos ruošos sektoriuje vykdoma ekonominė veikla, įskaitant apvaliosios medienos ruošą ir laukinių nemedieninių miško produktų gavybą ir rinkimą.

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės miškų sąskaitas rengia remdamosi šiame skirsnyje apibūdintais rodikliais.

1. Medžiais apaugusios žemės ir medienos turto sąskaitos. Medžiais apaugusi žemė apibrėžiama kaip visų trijų toliau išdėstytų punktų visuma.

   a) Miškas, iš kurio gali būti tiekiama mediena – miškai, kuriuose aplinkosauginiai, socialiniai ar ekonominiai apribojimai nedaro reikšmingo poveikio vykdomam ar galimam medienos tiekimui. Tie apribojimai gali būti nustatyti teisės normomis, valdytojų arba savininkų sprendimais ar dėl kitų priežasčių.

   b) Miškas, iš kurio negali būti tiekiama mediena – visi miškai, pagal a punktą nelaikomi miškais, iš kurių gali būti tiekiama mediena. Tai miškai, kuriuose dėl aplinkosauginių, socialinių, ekonominių ar teisinių apribojimų reikšmingos apimties medienos tiekimas negalimas. Tai yra: i) miškai, kuriuose taikomi teisiniai apribojimai arba kitais politiniais sprendimais nustatyti apribojimai, kuriais dėl tokių priežasčių kaip aplinkos arba biologinės įvairovės išsaugojimas medienos tiekimas visiškai draudžiamas arba griežtai ribojamas (saugomi miškai, nacionaliniai parkai, gamtos draustiniai ir kitos saugomos teritorijos, pavyzdžiui, svarbios dėl ypatingų aplinkosauginių, mokslinių, istorinių, kultūrinių ar dvasinių priežasčių); ii) miškai, kurių fizinis našumas ar medienos kokybė per žemi arba medienos ruošos ir transportavimo sąnaudos per didelės, kad užsiimti medienos ruoša būtų pagrįsta, išskyrus retkarčiais vykdomus kirtimus savo galutiniam naudojimui.

   c) Kita medžiais apaugusi žemė.

   Miškas – didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip penkių metrų medžiai, o medžių lajos danga apima daugiau kaip 10 %, arba kurioje medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*. Tai neapima daugiausia pagal žemės ūkio paskirtį naudojamos žemės arba medžių, augančių miesto aplinkoje, pavyzdžiui, miesto parkuose, alėjose ir soduose.

   Kita medžiais apaugusi žemė – prie miško nepriskiriama, didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip penkių metrų medžiai, o medžių lajos danga apima 5–10 %, arba kurioje medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*, arba kurioje lajos danga, įtraukus krūmokšnius, krūmus ir medžius, apima daugiau kaip 10 %. Tai neapima daugiausia pagal žemės ūkio paskirtį naudojamos žemės arba medžių, augančių miesto aplinkoje, pavyzdžiui, miesto parkuose, alėjose ir soduose.

▼M3

Grynasis metinis medienos prieaugis – vidutinis metinis gyvų medžių stiebų tūrio padidėjimas atėmus vidutinį metinį žuvusių medžių stiebų tūrį.

Iš miško ištraukta mediena – visų gyvų ar žuvusių medžių, nukirstų ir ištrauktų iš miško, kitos medžiais apaugusios žemės ar kitų kirtaviečių, tūris. Tai apima neparduotą apvaliąją medieną, saugomą miško kelkraščiuose. Tai taip pat apima iš žuvusių medžių pagamintą ir ištrauktą medieną, iš ankstesniu laikotarpiu nukirstų medžių per metus ištrauktą medieną, ne stiebų (pavyzdžiui, kelmų ir šakų) medienos ištraukimą ir dėl natūralių priežasčių, pvz., ugnies, vėjo, vabzdžių ir ligų, žuvusių ar pažeistų medžių (vadinamų natūraliais nuostoliais) medienos ištraukimą. Tai neapima ne medienos biomasės ar medienos, paliktos miške ir neištrauktos per metus, pvz., kelmų, šakų, medžių viršūnių ir kirtimo liekanų (medienos ruošos liekanų).

Nesusigrąžinami nuostoliai – kirtimo liekanos, visos nukirstos vėjo išvartos, kurių negalima ištraukti iš miško, ir per miškų gaisrus prarasta mediena.

2. Ekonominės sąskaitos, kuriose nurodoma miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje vykdoma ekonominė veikla. Miškininkystės ir medienos ruošos sektorius – visi vietos vienetai pagal veiklos rūšį, vykdantys veiklą, priskiriamą NACE 2 red. A02 skyriui.

Remiantis 2010 m. ESS terminų apibrėžtimis, ataskaitose pateikiami šie rodikliai:

— Produkcija,

— iš jos: produkcija savo galutiniam naudojimui,

— tarpinis vartojimas,

— bendroji pridėtinė vertė,

— pagrindinio kapitalo vartojimas,

— kiti gamybos mokesčiai,

— kitos subsidijos gamybai,

— atlygis darbuotojams,

— bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas ir nesukurto nefinansinio turto įsigijimai atėmus pardavimus / perleidimus,

— atsargų pokyčiai,

— kapitalo pervedimai.

Valstybės narės ataskaitose nurodo užimtumą miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje tūkstančiais metinių darbo vienetų (MDV), apibrėžtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 138/2004 ([1]).

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

([1]) 2003 m. gruodžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 138/2004 dėl žemės ūkio ekonominių sąskaitų Bendrijoje (OL L 33, 2004 2 5, p. 1).

▼M3

2. Statistiniai duomenys perduodami per 21 mėnesį nuo ataskaitinių metų pabaigos.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), kai tik gaunama pakankamai šalių duomenų, parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ES įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2023 m.

5. Pirmą kartą perduodamos duomenis, valstybės narės įtraukia laikotarpio nuo 2022 m. iki pirmųjų ataskaitinių metų metinius duomenis.

6. Po to kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia n-2, n-1 ir n-tųjų metų metinius duomenis (n metai yra ataskaitiniai metai). Valstybės narės paskesnių metų nuo 2022 m. duomenis pateikia iš naujo, kai tik tie duomenys peržiūrimi. Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2022 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

Teikiami šie 3 skirsnyje nustatytų rodiklių duomenys.

1. Medžiais apaugusios žemės plotas, suskirstytas taip:

   — miškas, iš kurio gali būti tiekiama mediena,

   — miškas, iš kurio negali būti tiekiama mediena,

   — kita medžiais apaugusi žemė.

   Kiekviena iš šių kategorijų smulkiau suskirstyta taip:

   — pradinis plotas ataskaitinių metų pradžioje,

   — miško įveisimas ir kitoks padidėjimas,

   — miško naikinimas ir kitoks sumažėjimas,

   — statistinis perklasifikavimas,

   — galutinis plotas ataskaitinių metų pabaigoje.

   Duomenys pateikiami tūkstančiais hektarų.

2. Medienos tūris, suskirstytas taip:

   — miškas, iš kurio gali būti tiekiama mediena,

   — miškas, iš kurio negali būti tiekiama mediena,

   — kita medžiais apaugusi žemė.

   Miško, iš kurio gali būti tiekiama mediena, duomenys smulkiau suskirstyti taip:

   — ataskaitinių metų pradžios ištekliai,

   — grynasis prieaugis,

▼M3

— ištraukta mediena,

— nesusigrąžinami nuostoliai,

— statistinis perklasifikavimas,

— balansuojamasis straipsnis,

— ataskaitinių metų pabaigos ištekliai.

Miško, iš kurio negali būti tiekiama mediena, ir kitos medžiais apaugusios žemės duomenys smulkiau suskirstyti taip:

— ataskaitinių metų pradžios ištekliai,

— ištraukta mediena,

— kiti pokyčiai (lyginant pradžios ir pabaigos išteklius),

— ataskaitinių metų pabaigos ištekliai.

Duomenys pateikiami medienos su žieve, tūkstančiais m^3.

3. Medienos vertė, suskirstyta taip:

— miškas, iš kurio gali būti tiekiama mediena,

— miškas, iš kurio negali būti tiekiama mediena,

— kita medžiais apaugusi žemė.

Miško, iš kurio gali būti tiekiama mediena, duomenys smulkiau suskirstyti taip:

— ataskaitinių metų pradžios ištekliai,

— grynasis prieaugis,

— ištraukta mediena,

— nesusigrąžinami nuostoliai,

— perkainojimas,

— statistinis perklasifikavimas,

— balansuojamasis straipsnis,

— ataskaitinių metų pabaigos ištekliai.

Miško, iš kurio negali būti tiekiama mediena, ir kitos medžiais apaugusios žemės duomenys smulkiau suskirstyti taip:

— ataskaitinių metų pradžios ištekliai,

— ištraukta mediena,

— kiti pokyčiai (lyginant pradžios ir pabaigos išteklius),

▼M3

— ataskaitinių metų pabaigos ištekliai.

Duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

4. Ekonominėse sąskaitose 3 skirsnyje nurodytos produkcijos duomenys teikiami suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau, o produktai apibrėžiami pagal produktų pagal veiklos rūšį klasifikatoriaus 2.1 redakciją:

— augantys miško medžių sodinukai (produktų kodas 02.10.11) ir miško medžių sėklos (produktų kodas 02.10.12),

— miško medžiai, apibrėžiami kaip grynasis medienos prieaugis auginamuose miškuose (produktų kodas 02.10.30),

— padarinė mediena (produktų kodas 02.20.1), įskaitant parduotą neauginamų miškų medieną, apimanti šiuos produktus, kurių duomenys turi būti pateikiami dviejose atskirose eilutėse:

i) malkas (produktų kodai 02.20.14 ir 02.20.15);

ii) rąstus, t. y. spygliuočių rąstų (produktų kodas 02.20.11), lapuočių rąstų, išskyrus atogrąžų medžių rąstus (produktų kodas 02.20.12), ir atogrąžų medžių rąstų (produktų kodas 02.20.13) sumą;

— laukiniai nemedieniniai produktai (produktų kodas 02.30),

— miškininkystės ir medienos ruošos veiklai būdingos paslaugos – miško medžių medelynų paslaugos (produktų kodas 02.10.2), miškininkystei būdingos paslaugos (produktų kodas 02.4) ir bet kurios kitos paslaugos, teikiamos miškininkystės sektoriaus vietos vieneto pagal veiklos rūšį,

— kiti produktai, gaunami vietos vienetui pagal veiklos rūšį vykdant susijusią nepagrindinę veiklą, pavyzdžiui, grybai ir trumai (produktų kodas 01.13.8), kiti, niekur kitur nepriskirti, šilauogių genties augalų vaisiai ir uogos (produktų kodas 01.25.19), gamtinis kaučiukas (produktų kodas 01.29.10), kita padarinė mediena, įskaitant skeltuosius stulpus ir kuolus (produktų kodas 16.10.39), medžio anglys (produktų kodas 20.14.72), gamtos rezervatų ir draustinių paslaugos, įskaitant natūralios aplinkos išsaugojimo paslaugas (produktų kodas 91.04.12), ir bet kokie kiti vietos vieneto pagal veiklos rūšį gaminami produktai.

3 skirsnyje nurodyto miškininkystės ir medienos ruošos sektoriaus tarpinio vartojimo duomenys teikiami suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau, o produktai apibrėžiami pagal produktų pagal veiklos rūšį klasifikatoriaus 2.1 redakciją:

— augančių miško medžių sodinukų (produktų kodas 02.10.11), miško medžių sėklų (produktų kodas 02.10.12) ir miško medžių (produktų kodas 02.10.3), naudojamų medienai gauti, suma,

— energijos ir tepalų, įskaitant elektrą (produktų kodas 35.11.10), automobilinį benziną (benziną) (produktų kodas 19.20.21), gamtines dujas – suskystintas arba dujinės būsenos (produktų kodas 06.20.10), tepalines naftos alyvas ir niekur kitur nepriskirtus sunkiųjų alyvų preparatus (produktų kodas 19.20.29), taip pat kitus panašius produktus, suma,

— miškininkystei ir medienos ruošai būdingų paslaugų, įskaitant miško medžių medelynų paslaugas (produktų kodas 02.10.2), miškininkystei būdingas paslaugas (produktų kodas 02.4) ir bet kurias kitas paslaugas, teikiamas miškininkystės ir medienos ruošos sektoriaus vietos vieneto pagal veiklos rūšį, suma,

— kitos prekės ir paslaugos, nenurodytos nė prie vieno tarpinio vartojimo kintamojo.

▼M3

3 skirsnyje nurodytų miškininkystės ir medienos ruošos sektoriaus atsargų pokyčių duomenys teikiami suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau:

— nebaigto auginti biologinio turto pokyčiai,

— kiti atsargų pokyčiai.

Visi rodiklių duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

5. Duomenys apie kitą medžiais apaugusią žemę teikiami savanoriškai.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

▼M3

VIII PRIEDAS

APLINKOSAUGOS SUBSIDIJŲ IR PANAŠIŲ PERVEDIMŲ SĄSKAITŲ MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitose su 2010 m. ESS sąvokomis ir terminų apibrėžtimis suderinamu būdu renkami ir pateikiami duomenys apie einamuosius ir kapitalo pervedimus aplinkos ir gamtos išteklių apsaugos veiklai, įskaitant aplinkai palankių produktų gamybą ir naudojimą, remti.

Šiame priede nurodoma, kokius aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitų duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti. Tie duomenys taip pat naudojami rengiant nacionalines aplinkos apsaugos išlaidas, kaip nustatyta IV priede.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitose registruojami neatlyginami valdžios sektoriaus mokėjimai instituciniams sektoriams (vidaus ekonomikos ir likusio pasaulio sektoriui) ir nerezidentų (likusio pasaulio sektorius) mokėjimai, siekiant saugoti aplinką arba mažinti gamtos išteklių naudojimą ir gavybą.

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitas rengia remdamosi šiais rodikliais:

— subsidijomis (2010 m. ESS kodas D.3);

— kitais einamaisiais pervedimais (2010 m. ESS kodai D.6 ir D.7);

— kapitalo pervedimais (2010 m. ESS kodas D.9).

Visi duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 24 mėnesius nuo ataskaitinių metų pabaigos.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), kai tik gaunama pakankamai šalių duomenų, parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ES įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2023 m.

5. Pirmą kartą perduodamos duomenis, valstybės narės įtraukia laikotarpio nuo 2022 m. iki pirmųjų ataskaitinių metų metinius duomenis.

▼M3

6. Po to kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia n-2, n-1 ir n-tųjų metų metinius duomenis (n metai yra ataskaitiniai metai). Valstybės narės paskesnių metų nuo 2022 m. duomenis pateikia iš naujo, kai tik tie duomenys peržiūrimi. Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2022 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

1. 3 skirsnyje nurodytų rodiklių duomenys teikiami suskirstyti pagal:

— mokėjimą atliekantį institucinį sektorių, kaip antai:

— valdžios sektorius,

— likusio pasaulio sektorius,

— mokėjimą gaunantį institucinį sektorių, kaip antai:

— valdžios sektorius,

— bendrovės,

— namų ūkiai,

— namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos,

— likusio pasaulio sektorius.

2. Kiekvienos iš 1 punkte nurodytų ataskaitų kategorijų duomenys teikiami suskirstyti į Aplinkos apsaugos veiklos klasifikatoriaus (CEPA) klases ir Išteklių valdymo veiklos klasifikatoriaus (CReMA) klases, sugrupuoti taip:

— CEPA 1,

— CEPA 2,

— CEPA 3,

— CEPA 4,

— CEPA 5,

— CEPA 6 (įskaitant ankstesnį CReMA 12),

— CEPA 7, CEPA 8 ir CEPA 9 suma,

— CReMA 10,

— CReMA 11,

— CReMA 13,

— CReMA 13A,

— CReMA 13B,

— CReMA 13C,

▼M3

— CReMA 14,

— CReMA 15 ir CReMA 16 suma.

3. Bendrovių iš valdžios sektoriaus gaunami pervedimai, sugrupuoti pagal visų CEPA klasių (CEPA 1–9) ir visų CReMA klasių (CReMA 10–16) sumą, pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus NACE 2 red. papildomai grupuojami taip:

— NACE A – žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė,

— NACE B – kasyba ir karjerų eksploatavimas,

— NACE C – apdirbamoji gamyba,

— NACE D – elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas,

— NACE E – vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas,

— NACE F – statyba,

— NACE G – didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas,

— NACE H – transportas ir saugojimas,

— NACE I–U – kiti NACE skyriai.

4. 2 ir 3 punktuose nurodytos CEPA klasės atitinka IV priede nurodytas kategorijas, o CReMA klasės – V priede nurodytas kategorijas.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

▼M3

IX PRIEDAS

EKOSISTEMŲ SĄSKAITŲ MODULIS

1 skirsnis

TIKSLAI

Ekosistemų sąskaitose pateikiami duomenys apie ekosistemų turto aprėptį ir būklę ir visuomenei bei ekonomikai jų teikiamas paslaugas. Duomenys atitinka SEEA EA ir yra suderinami su duomenimis, teikiamais pagal 2010 m. ESS.

Jei įmanoma, ekosistemų sąskaitose naudojama turima informacija, be kita ko, gauta iš Žemės stebėjimo, aplinkos ataskaitų ir kitų duomenų šaltinių.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Ekosistemų sąskaitose registruojama ekosistemų aprėptis, ekosistemų būklė ir ekosisteminių paslaugų srautai.

Ekosistemų aprėptis – ekosistemų dydis atitinkamoje teritorijoje. Į ekosistemų aprėpties sąskaitas įtraukiamos valstybės teritorijoje esančios sausumos (taip pat gėlavandenės) ir jūrų ekosistemos.

Ekosistemos būklė – ekosistemos kokybinė charakteristika, nustatoma pagal jos abiotinius, biotinius ir kraštovaizdžio rodiklius, atsižvelgiant į ekosistemų tipus.

Ekosisteminės paslaugos – ekosistemų teikiama nauda ekonominei ir kitokiai žmonių veiklai. Tai apima i) aprūpinimo, ii) reguliavimo ir palaikymo, ir iii) kultūrines paslaugas. Ekosisteminių paslaugų sąskaitose registruojamas faktinis ekosistemų užtikrinamų ekosisteminių paslaugų teikimas ir naudojimasis jomis valstybės teritorijoje.

Teminės sąskaitos – sąskaitos, kuriose duomenys organizuojami pagal konkrečias politikos temas, pavyzdžiui, biologinės įvairovės, klimato kaitos, vandenynų ir miestų teritorijų.

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės ekosistemų sąskaitas rengia remdamosi toliau nurodytais rodikliais.

1. Ekosistemų aprėpties sąskaitose registruojamas kiekvieno tipo ekosistemų plotas ir ploto pokytis valstybės teritorijoje. Valstybės narės duomenis ekosistemų aprėpties sąskaitose pateikia tūkstančiais hektarų.

2. Viena iš ekosistemų aprėpties sąskaitų sudedamųjų dalių – pasikeitimo matrica, pagal kurią registruojamas tarp dviejų laiko momentų įvykęs vienų tipų ekosistemų pasikeitimas į kitų tipų ekosistemas, išreikštas hektarais.

3. Ekosistemų būklės sąskaitose registruojami šie ekosistemų rodikliai:

   a) gyvenviečių ir kitų dirbtinių teritorijų:

      — didmiesčių ir gretimų miestų bei priemiesčių žaliosios zonos nurodomos viso ploto procentais ir skaičiuojamos pagal visą didmiesčių ir gretimų miestų bei priemiesčių plotą, įskaitant visų tipų ekosistemas toje teritorijoje,

      — ne didesnio kaip 2,5 μm skersmens kietųjų dalelių koncentracijos didmiesčiuose duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas $\mu g/m^3$;

▼M3

b) pasėlių:

— dirvožemio organinės anglies sankaupos dirvoje duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas tonomis hektare;

c) pievų:

— dirvožemio organinės anglies sankaupos dirvoje duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas tonomis hektare;

d) pasėlių ir pievų kartu:

— kaip ataskaitinio laikotarpio nacionalinis bendras indeksas nurodomas įprastų agrarinio kraštovaizdžio paukščių populiacijų indeksas;

e) miškų ir miškingų vietovių:

— negyvos medienos duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas m^3/ha,

— medžių lajų dangos tankio duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas procentais,

— įprastų miško paukščių populiacijų indeksas; pagal įprastų miško paukščių populiacijų indeksą apibūdinamos ilgalaikės įprastų miško paukščių gausos visuose jų Europos arealuose tendencijos; tai sudėtinis indeksas, sukurtas remiantis paukščių rūšių, būdingų Europos miškų buveinėms, stebėjimo duomenimis; indeksas pagrįstas konkrečiu kiekvienos valstybės narės rūšių sąrašu;

f) pakrančių paplūdimių, kopų ir šlapynių:

— dirbtinės nelaidžios dangos ploto, esančio pakrantės zonoje, kurioje yra pakrančių paplūdimių, kopų ir šlapynių tipų ekosistemų, duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas procentais.

Didmiesčiai, miestai ir priemiesčiai – vietos administraciniai vienetai, priskiriami atitinkamoms kategorijoms pagal urbanizacijos lygio tipologiją, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2017/2391 ([1]).

4. Ekosisteminių paslaugų sąskaitose teikimo ir naudojimosi lentelėse registruojamas ekosisteminių paslaugų teikimas ir naudojimasis jomis. Teikimo lentelėje registruojamos ekosistemų socialinėms ir ekonominėms sistemoms teikiamos ekosisteminės paslaugos. Naudojimosi lentelėje registruojamas naudojimasis ekosisteminėmis paslaugomis pagal naudojimosi tipą, apibrėžtą 5 skirsnyje.

Duomenys teikimo ir naudojimosi lentelėse pateikiami toliau nurodytais fiziniais vienetais.

a) Aprūpinimo paslaugos

— Aprūpinimas kultūriniais augalais – ekosistemų indėlis į augalų augimą, apytikriai apskaičiuojamas remiantis įvairios paskirties kultūrinių augalų derliaus kiekiu. Tai apima maisto ir pluošto gamybą, pašarus ir energiją, taip pat ganyklų biomasę, kaip nustatyta III priedo A lentelės 1.1 ir 1.2 skirsniuose.

— Apdulkinimas – laukinių apdulkintojų ekosisteminis indėlis į pirmoje įtraukoje nurodytų kultūrinių augalų auginimą. Šio indėlio duomenys pateikiami nuo apdulkintojų priklausomų kultūrinių augalų, kuriuos galima susieti su laukiniais apdulkintojais, tonomis pagal kultūrinių augalų tipą – pagrindinius nuo apdulkintojų priklausomų kultūrinių augalų tipus, apimančius vaismedžius, uogas, pomidorus, aliejingąsias sėklas ir „kita“.

([1]) 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2391, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (EB) Nr. 1059/2003 nuostatos dėl teritorijų tipologijų (TERCET) (OL L 350, 2017 12 29, p. 1).

▼M3

— Aprūpinimas mediena – ekosistemų indėlis į medžių ir kitos medienos biomasės augimą; jo duomenys pateikiami kaip VII priede apibrėžtas medienos su žieve grynasis prieaugis, išreikštas tūkstančiais m^3.

b) Reguliavimo ir palaikymo paslaugos

— Oro filtravimas – ekosistemų indėlis į oro teršalų filtravimą, ekosistemų komponentams (ypač medžiams) vykdant teršalų nusodinimą, sugėrimą, fiksavimą ir saugojimą. Tai sušvelnina žalingą teršalų poveikį. Šio indėlio duomenys pateikiami adsorbuotų kietųjų dalelių tonomis.

— Pasaulinis klimato reguliavimas – ekosistemų indėlis į šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracijos atmosferoje mažinimą šalinant anglies dioksidą iš atmosferos (vykdant bendrąją sekvestraciją) ir sulaikant (saugant) anglies dioksidą ekosistemose. Šio indėlio duomenys pateikiami bendro sekvestruoto anglies dioksido tonomis ir sausumos ekosistemose, be kita ko, virš žemės ir po žeme saugomos organinės anglies sankaupų tonomis.

— Vietos klimato reguliavimas – ekosistemų indėlis į aplinkos atmosferos sąlygų reguliavimą miestų vietovėse pasitelkiant augaliją, kuri gerina žmonių gyvenimo sąlygas ir palaiko ekonominę gamybą. Tai išreiškiama ir atitinkami duomenys pateikiami kaip Celsijaus laipsniais išreikštas dėl miestų augalijos poveikio įvykęs temperatūros sumažėjimas miestuose dienomis, kai temperatūra viršija 25 °C.

c) Kultūrinės paslaugos

— Gamtinės su turizmu susijusios paslaugos – ekosistemų indėlis, ypač dėl ekosistemų biofizinių charakteristikų ir ypatybių, sudarantis sąlygas žmonėms naudotis ir mėgautis aplinka tiesiogiai, *in situ*, fiziškai ir per patirtį sąveikaujant su aplinka. Tų indėlių duomenys pateikiami nakvynių viešbučiuose, nakvynės namuose, stovyklavietėse ir kt., kurias galima susieti su lankymusi ekosistemose, skaičiumi.

5. Ekosistemų sąskaitose naudojama toliau pateikiama ekosistemų tipų lentelė.

Kategorija	Ekosistemų tipas
1	Gyvenvietės ir kitos dirbtinės teritorijos
2	Pasėliai
3	Pievos (ganyklos, pusiau natūralios ir natūralios pievos)
4	Miškai ir miškingos vietovės
5	Viržynai ir krūmynai
6	Retai augalija apaugusios ekosistemos
7	Gėlavandenės šlapynės
8	Upės ir kanalai
9	Ežerai ir tvenkiniai
10	Jūrų įlankos ir tarpiniai vandenys
11	Pakrančių paplūdimiai, kopos ir šlapynės
12	Jūrų ekosistemos (pakrančių vandenys, šelfai ir atviras vandenynas)

▼M3

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

1. Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami:

   — ekosistemų aprėpties ir ekosistemų būklės sąskaitų – kas trejus metus; teikiant duomenis nurodomas reprezentatyvus ataskaitinių metų vidurkis ir pasikeitimo matrica, pagal kurią nurodomi pokyčiai, įvykę per trejus metus tarp dvejų ataskaitinių metų,

   — ekosisteminių paslaugų sąskaitų – kasmet, su sąlyga, kad Komisija (Eurostatas) teikia modeliavimo priemones ekosisteminėms paslaugoms apskaičiuoti; jei tokių priemonių nėra, ekosisteminių paslaugų sąskaitų atveju – kas 3 metus.

2. Statistiniai duomenys perduodami per 24 mėnesius nuo ataskaitinių metų pabaigos.

3. Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), kai tik gaunama pakankamai šalių duomenų, parengia bendrus ES įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

4. Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2024 m. Pasikeitimo matricos pirmieji ataskaitiniai metai yra 2027 m.

5. Pirmą kartą perduodamos duomenis, valstybės narės įtraukia laikotarpio nuo 2024 m. duomenis, skirtus aprėpties ir būklės sąskaitoms ir ekosisteminių paslaugų teikimo ir naudojimosi jomis lentelėms, išreikštus fiziniais vienetais. Pasikeitimo matricos duomenys rodo pokyčius nuo 2024 m. iki 2027 m.

6. Po to kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia ekosisteminių paslaugų, aprėpties ir būklės sąskaitų n–3 ir n-tųjų metų duomenis (n metai yra ataskaitiniai metai). Valstybės narės paskesnių metų nuo 2024 m. duomenis pateikia iš naujo, kai tik tie duomenys peržiūrimi. Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2024 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

1. Ekosistemų aprėpties sąskaitų: pirmą kartą visų 3 skirsnyje nurodytų ekosistemų tipų duomenys perduodami už pirmuosius ataskaitinius metus. Po to kiekvieną kartą perduodant duomenis pateikiami šie duomenys:

   — aprėptis ankstesniais ataskaitiniais metais,

   — padidėjimas,

   — sumažėjimas,

   — aprėptis esamais ataskaitiniais metais.

   Pagal pasikeitimų matricą nurodomi visų 3 skirsnyje nurodytų ekosistemų tipų pasikeitimai nuo ankstesnių iki esamų ataskaitinių metų.

2. Ekosisteminių paslaugų sąskaitų: 3 skirsnyje nurodytų ekosisteminių paslaugų duomenys teikimo ir naudojimosi lentelėse pateikiami taip:

   a) teikimo lentelėje registruojami metiniai 3 skirsnyje nurodytų paslaugų teikimo duomenys pagal visus 3 skirsnyje nurodytus ekosistemų tipus, išskyrus 10 ir 12 kategorijas;

▼M3

b) naudojimosi lentelėje registruojami naudojimosi ekosisteminėmis paslaugomis duomenys, suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau:

— pramonės sektorių tarpinis vartojimas,

— valdžios sektoriaus galutinis vartojimas,

— namų ūkių galutinis vartojimas,

— bendrojo kapitalo formavimas,

— eksportas.

3. Valstybė narė neprivalo teikti duomenų, jeigu jos visas sausumos plotas neviršija 0,3 % viso Sąjungos sausumos ploto.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatoms įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.